„Narodni list“ izlazi svakoga četvrtka po podne.

Ciena mu je na godinu 8 kruna, za seljake 4 krune, pojedini broj 4 helera.

Uredničtvo i uprava lista nalaze se u Voloskom kbr. 8.

Narodni list.

Pučki list za politiku i pouku.

„Narod bez narodnosti jest tielo bez kosti!“

Za oglase plaća se 10 helera po redku za više puta po pogodbi.

Oglasi šilju se na g. Rade pl. Marochina u Opatiji.

Rukopisi se ne vraćaju. — Nefrankirani listovi se ne primaju.

Br. 8. Volosko-Opatija u četvrtak 21. veljače 1901. God. II.

Kupujte žigice družbe sv. Cirila i Metoda za Istru.

Delovanje našega zastupnika va Beče.

Komać se je odprl bečki parlament, naš se je zastupnik g. Spinčić dal valje na delo. Na sednici od 12. o. mj. on je pred goveran iznesal takoveh stvari, ke očito pokazuju, kako se puli nas vlada i upravlja. Da vidimo ke su i kakove su te stvari, keh je naš gosp. zastupnik iznesal governu pred oči.

I. O popisiji.

Najprvo je zel na rešeto popisiju. Tu je on rekal jasno i glasno, da ako goveran na jedanput ne popravi svi oni zavaji, ča su ih Talijani učinili puli popisije, da ne samo, da se ne će doć do onega, radi česa se ta popisija dela, nego najzada, da će prit do takove konfuzije, da se ne će znat kamo glavu stavit, tako će to bit sve smućeno i zapleteno. I u istinu, strašni su primjeri ča ih je nabrojil g. Spinčić. Mi ćemo spomenut samo nekoje:

Va Poresćine, va meste Krasica ljudi su oteli, da neka se ih zapiše, da govore slovenski. Na to je c. k. kapitanat z Poreča poslal tamo jednega svojega impiegata i dal mu je zapoved da neka sam ljude izpita i neka vidi, kako govore. Impiegat, Talijan dušom i telom, šal je va Krasicu i počel je govorit s narodom, pak zaradi jedne jedine iskrivljene talijanske besedi, ka se je nekemu kmetu od onde zmaknula, ta je impiegat napisal, da su va Krasice svi — Talijani. A tako se dogodilo i va Kaštelire. Tu je okolo hodil jedan Talijan, ki je pred malo vremena prisal tamo z Italije, pa kada bi mu ki rekal, da neka ga zapiše da govori hrvatski, on bi se skosnul: Ah, questo non è niente. Quà non gavemo Croati“. To da je niš — onde da nima Hrvati.

A tako je bilo i va Kopre, kade i sam c. kr. kapitan drži za Talijane a bolje ni bilo ni va Pule, kade se zna, da su Talijanski kumisari na deset tisuća ljudi našega jezika zapisali za Talijane. Va Labine su pak talijanski kumisari puli tega takoveh zavaji storili, da bi c. kr. oblast morala strogo pregledat sve one karte od popisije, ča su ih oni napisali. A ča da se reče o Lovranu, Leprincu i Mošćenicah, kade svaki zna, da najvećim delom puk govori samo hrvatski, pak za svem tem koliko ih je bilo ki su rekli, da je njihov zajik „istrijanski“, premda se zna, da jednega istrijanskega jezika nima na svete. Pak kakove ljude su Talijani stavljali tamo za kumisare? Va Lovrane na priliku stavili su jednega frkalasa, ki je već više puti bil pod procesom, a s njim su postavili i jednega drugoga, ki ni ne pozna jezika onega puka. Za njih se more reć, da oni nisu pravedno popisevali puk, a zna se i to, da stotin i stotin ljudi nisu ni pitali, kako govore. Još je huje bilo va Mošćenicah i va Žejanah, kade su talijanski agitatori puk tako smutili, da su ljudi komisare kamenovali, a i sam župan je moral bežat pred pomahnitalim svetom.

Bolje ni bilo ni va Lošinje, a ni va Crese. Tamo su kumisari ljude strašili, da ako ih budu činili napisat, da govore drugačeje ako ne talijanski, da im nete dat ni dela ni nikakovega dobitka.

Kako v Istre tako delaju Talijani i va Trste i zvani Trsta, i tamo čine sve moguće, da koliko više puka zapišu mej Talijane. Za to naš g. Spinčić pita goveran, ako su mu poznati svi ti zavaji, sva ta varanja, a ako su mu ponati, ča misli storit proti onim, ki su ti zavaji delali?

Da vidimo ča će goveran na to. Ovu interpelaciju našega zastupnika Spinčića podpisalo je 15 drugih zastupnika.

2. Udruga Sv. Mihovila pul Rubeši.

Pul Rubeši, občina Kastav, skupilo se je lepo domaće društvo, komu bi glavna zadaća bila pomagat svoje članove va bole i nesreće, a posle njihove smrti podupirat i njihove siroti. To bi se družtvo zvalo: Udruga Sv. Mihovila. Goveran ni otel potrdit to društvo, a naznačil je i nekakove razloge, zač ne će da ga potvrdi. Trebalo je naime promenit neki palagrafi va štatuteh. Naši ljudi su za to doznali još lani 15 lulja meseca, pak su se valje dali na posal, da promene štatuti onako kako to želi goveran. Te popravljene štatute poslali su još na 10. decembra 1900 na namjestničtvo va Trst, z molbom, da bi im se ti štatuti već jedanput potvrdili, pak za svem tem, da je od onega vremena proteklo već puneh 5 meseci, ipak još ni došal od onde nikakov odgovor. Gosp. zastupnik Spinčić pital je na istoj sjednice od 12 februara o. g. ministra predsjednika, da ako je pripravan učinit sve moguće da se već jedanput ta „Udruga sv. Mihovila puli Rubeši“ prizna i potvrdi kako društvo? — Videt ćemo ako će to ča pomoć. Svakako je nekako jako čudno, da goveran toliko zateže s tom stvarju, kada svaki zna, da bi to družtvo bilo od najveće važnosti i koristi za one naše vredne ljude na Kastavšćine. Nego reć bi, da i sam goveran ne će da nam bude nigde na ruku — a to samo za to, da se ne zameri Talijanom.

3. Prodavanje „Narodnega Lista“.

Kako je poznato uredničtvo „Narodnega Lista“ je još na 23. novembra 1900. poslalo va Trst molbu, da bi se naš list smel prodavat na nekeh mesteh v Opatije i po drugude. Na 5. dicembra, na 23. i 25. jenara se je na novo molilo i namjestničtvo i ministarstvo, da se ta stvar već jedanput uredi, pak sve ni pomoglo. Zato naš g. zastupnik pozivlje ministarstvo, neka pozove na odgovornost svoje impiegate, ki tako poštuju jasne ustanove zakona. Kako znam ovo zadnje već je rešeno tako, da se „Narodni List“ more prodavat na 16 mesteh.

* * *

Ča vidimo mi od svega tega? Mi vidimo to, kako naš dični zastupnik g. Spinčić misli vavek na potrebe našega puka v Istri, i kako on vavek gleda i nastoji, da se temu puku pomore. On ne špara ni governa ni impiegati, zač zna dobro, da puk ne živi

PODLISTAK.

Talijanski tanac na Voloskem.

Jedanput je videla neka žaba, kako konju podkovu stavljaju, pak je valje i ona dignula nogu, da ju podkuju, zač je otela bit kako konj. Tako i naši Kalabrezi na Voloskem. Videli su oni kako se Hrvati vesele, videli su oni kako se Nemci i svi drugi lepo zabavljaju, pak su i oni dignuli glavu vajer i rekli: Zač se ne bimo i mi zabavljali i veselili. I odlučili su, da te storit tanac, ma takov tanac, da će se o njem govorit dokle bude zadnja dlaka ostala pod nosom poštovane gospe „Berki“. I delale se vele pripravi — to ti se brate mešalo, vrtelo — ama sve je bilo kako prez glavi. Granparola je priskrbel salu, Pirija muziku — sve je bilo pripravno — sve — već ni niš falilo nego balarini i balarinki. Zač zaludo je, neka govori ča će ki, ma ja ne morem nikako pomislet jednega tanca prez balarini i prez balarinki. Nego to bi sve lepo i dobro bilo, da bi teh talijanskeh balarini i balarinki na Voloskem bilo. ma ih ni — ni ih — pak ča ćemo no! Pasja noga, škoda da se ni ono onputa bilo posrećilo „Berke“, kada je ono kupila pleni, faši, baretice i zibelicu za „malega“, ki ni prišal, tako bi almeno voloski Kalabrezi imeli jednega balarina ale jednu balarinku više, a ni njoj ne bi va liste falilo 13 glasi za dobit podeštarija — falilo bi njoj ih samo 12, pak bi i to bil nekakov progrešo. Va istinu, škoda da njoj se ni ono posrećilo. Nego vrag ne spi, ja da sam kako s njum, ja bim još jedanput provala: bim kupila pleni i zibelicu, pak „što Bog dade i junačka srećii“.

Nego kamo sam ja to vraga zastranbaril — od talijanskega tanca na „Berkinu“ zibelicu . . .

Dunke balarini ni i ni, i to sa svem tem, da je Pirija rekal, da on će bit za dva. Zvali su i lovranskega Poperdila, ma on je rekal, da će bit onde, ma da nebi mogal tancat, zač da nima fraka, a i brageše da su mu nekidan na jednem delikatnem meste pukle, baš kada je ono pred kafetarijum skakal na bicikel, kako jedan kavalerico. Na mačjega harambašu nisu ni računali, zač su znali dobro, da nebi ni jedna poštena divojka mogla poć tancat s čovekom, ki je već toliko puti gnjilel po pržuneh, i ki žive s jednum mantenjudum. Dunke kega da zamu? Mladić nimaju, a ono malo ča ih je, to je palivo i antipatično, — dunke ča storit?

O tem su se Pirija i Granparola već nekoliko dan razbijali glavu. Nego najzada njim je prišla jedna lepa ideja, ma tako lepa, da su se oba od veselja ćapali za ruku i teplo ju stisnuli jedan drugem.

— Che stupidi, che jerimo — rekal je Pirija — toliko se glavu razbijat za balerini, kada ih ni netrebamo, a netrebamo ih za to, zač nimamo balerinki.

— E di fatti — rekal je Granparola, — ča te nam balerini, kad nimamo balerinki.

— Ma morda smo se prevarili — storimo još jedanput kalkul — rekal je Pirija.

I storili su kalkul, pobrojili su na prste sve balarinki, ke bi njim mogle prit na tanac i našli su, da bi ih moglo najviše bit 7 i pol, a od teh 3 oženjene. Po tem, je i balarini bilo još više nego dosta. Alegri, rekal je Pirija, i trl je ruke od velega veselja.

Ma će kigod pitat: Ča je tako malo teh Talijani na Voloskem i v Opatije, da ih nisu mogli više nać za ta talijanski tanac. A mi odgovaramo: Puno ih nima, to je istina, ale za svem tem, da gre čovek s feralićem okole iskat, još bi bil kade tade kega tega našal. Tako je ostal doma Stirn, debeli Talijan, ki peže tri centi i pol, ostala je doma i „Berka“ i još neki drugi. A znate, zač su ti isti ostali doma? Oni su za to ostali doma, zač ih Talijani nisu oteli pozvat. Za Stirna se je reklo, da ni dobro, da čuje sve ča će se tamo govorit, zač da Stirn nije bedast čovek, pak kada da bi čul neke stvari del l'Italia comune patria, della nostra bandiera de Garibaldi i još ča takovega, sigurno bi se obrnul i zel klobuk, pak fila doma. I mogal bi reć: Najzada ja sam Slovenc — a vi me lepo pišite v uho. A „Berku“ nisu oteli zvat za to, zač su gospe od nekeh impiegati rekle: Se vien quella „mustaćona“ noi restaremo a casa. I tako je brižna „Berka“ ostala doma puli svoje zibeli. Kako čujemo, neki Talijani su se već prišli skužat onem, keh nisu pozvali, i rekli su njim, da se to prefalo storilo, insoma, che ze sta una zvista. — A „Berka“ da je rekla: Jumane, in questo grande Pariji! Ter se sà sui diti, ki ze de partito istrijan. I ga ćama puro Grusterle, ča je on boji od nas? Nego videt ćete, to će se sve pozabit i oprostit — naši mački imadu jako debelu kožu . . .

Ale svakako na tance je bila vela mufa, takova mufa, da već ni falilo drugo, nego da brižni Kalabrežići zamu v ruki krunicu, pak

za impiegate, nego su impiegati za puk ki jih plaća, pak jih zato spominje vavek na njihove dužnosti, keh imaju naprema temu puku. To vidite dela naš dični zastupnik va Beče va parlamente, on gleda samo, kako bi nam bolje bilo pak iz tega moru i naši prodanci već jedanput videt, kako je crna i glupa ona laž, ku ono Krstić tamburá onem bedastem trubilom, ki mu veruju, da naime Spinčić va Beče prodava Istru Hrvatskoj.

Ča smo mi?

Po celem širokem svete raztreseni su narodi raznega zajika. Zamimo samu Europu, pak ćemo videt, da va njoj bivaju va razneh deržavah razni narodi. Tu su Ingleži, Francezi, Nemci, Talijani, Rusi, Čehi, Poljaki, Rumunji, Bulgari, Serbi, Hrvati, Slovenci, Magjari. Turci i dr. Va nijednoj europskoj deržave ni toliko narodi i zajik, kako va našem cesarstve. Va Austrije živu polag fundamentalneh zakoni, potrdjeneh od našega cesara: Nemci, Čehi aliti Pemci, Poljaki, Rusi, Rusini, Rumunji, Hervati, Serbi, Slovenci i Talijani. Fundamentalni zakoni ne poznaju drugeh narodi v Austrije. I naša mila Istra je jedan del našega cesarstva Austrije, pak se pita kakovi ljudi, kakovi narodi prebivaju va toj Istre? Polag statistike, i po popisije naroda, koja se obavlja pod kontrolom governa, prebiva v Istre narod talijanskega, hervatskega i slovenskega zajika. Hervatski i slovenski zajik to vam je malo manj se jedno; ima tu i tamo kakova mala razlika, ali za pravo to je sve jedan narod. Po onem ča sam cesarski goveran govori, v Istre su dva treta dela naroda hervatskega i slovenskega zajika, a samo treti del naroda talijanskega zajika. Po celem svete se narodi razliku jedan od drugega po zajike kega govori. Inglež je zato Inglež, zač on va svojoj kuće negovori nego ingležki, zač je njigov materinski zajik ingležki. Isto tako Francez, Nemac, Rus, Talijan i drugi se spoznaju samo po zajike kega govore.

Puli nas v Istre bi pak neki Jude Iškarjoti neki Talijanski prodanci, ki živu samo od plaći, ku njim istarski Talijani davaju za mutit puk, hteli upeljat nekakov novi zakon.

Naš narod, naš puk v Istre ako ga pitaš kako govori, odgovorit će ti: hervatski ale fervatski, ale hrvatski, ča je svojeno. Dakle po zakone, kada naš narod v Istre govori hervatski nemore bit drugo nego hervatskega roda. Vendar talijanski smutljivci naš puk mute i varaju, da ne govori hervatski nego slavinski, da ni hervatskega roda nego slavinskega. To je vela talijanska sleparija! Po zakone su Slavinci i Rusi i Česi i Poljaki i Bulgari i Srbi i Hrvati i Slovenci, mi pak v Istre nismo ni Rusi ni Poljaki ni Čehi, zać govorimo hervatski, dakle ne moremo bit drugo, ako ne hervatskega roda, to će reć da smo po zajike Hervati. Oni pak ki govoru, da smo Slavinci, da smo Istrani oni su od Talijani plaćeni, da puk varaju. Mi smo Istrani samo zato, zač v Istre bivamo, kako smo Austrijanci zato, zač smo va Austrije, ale kako narod mi smo Hrvati, zač je naš materinski zajik hervatski. Talijani v Istre va svakoj prilike, pred celem svetom i pred samem presvetlem Cesarom govore, da su Talijani a samo onputa, kada te naš puk varat, govore, da su Istrani, kako da nismo i mi ki hervatski govorimo Istrani. Oni bi dakle hteli, da mi, ki hervatski govorimo zatajimo svoj zajik i svoj rod, a oni da budu vavek Talijani. Ja bim njim samo ovo sporučil: Znate ča Vam je, talijanska gospodo, kada ga Vi toliko imate proti našemu hervatskemu narodu i zajiku zatajite i Vi svoj zajik, svoj narod, recite, da niste Talijani nego da ste Istrani, pak ćemo onputa i mi storit ovako kako i Vi. Nego mi znamo, da Talijani ne bi tega storili, zač mi znamo dobro, za čem oni gredu; oni bi hteli, da mi svoj zajik pod noge hitimo, da zatajimo svoj rod, pak da malo po malo postanemo Talijani. Onputa bi oni nas lepo zajahali. Ki će neka to stori, ma mi ki ćemo bit slobodni i svoji gospodari va svojoj kuće, ćemo se proti temu branit do zadnje kapi krvi.

Ki pak najviše dela na tem, da mi istarski Hervati — zač mi smo to i niš drugo, zatajimo svoj zajik, da hitimo pod nogi svoju narodnost, to je „lepi“ Krstić, kega Talijani za to dobro plaćaju. Ljudi božji, samo to pomislite: do leta 1896 i 1897 bil je Krstić najveći najfanatičniji Hrvat v Istre, on bi bil svi Talijani v Istre z nožem probol. Sada pak, kad je već osivel, sada kada su ga Talijani dobro platili, da proti svojmu vlastitemu rodu i zajiku dela, sada neće da zna za hervatski zajik i za hervatski narod v Istre, sada proti njemu svako zlo riga. Ča mislite, je Kerstić bil do leta 1897. pul pameti, pak ju je to leto zgubil, al je pak do leta 1897 bil prez pameti pak je kako i Tirolci komać leta 1897 k pamete prišal? To neka sude drugi pametni ljudi a mi ćemo samo reć, da ni većega gnjusa, da ni većega smrada, da ni većega razbojnika na ovem svetu od študijanega čoveka, ki za beči svoj narod izdava neprijatelju. Proklet bio izdajica svaki domovine!

Drago moje! Franiću moj!

Ču ti pravit novitadi, bo je šada u nas šilno šmućenje. Nežna še ni škud ni ca, šamo ti po šelu padaju šilne kancunete, ma šila toga. Inšoma to ti je cagodare.

Karšte še jadi, bo da ca njega intrigivaju, kada še on va Lažanje ne paca, da rožì njemu i njegovoj kaštradini, i da bi bolje ucinil da bi mu jedan put platil ca mu je bil dva puta ži karocu. Bo nikoga da pravo ne plati, pak da ga ža to švi bizu. A šada ga tuka šamoga peljat konji va uniformi, bo mu već va uficiju neće rabit, a ži onu šablju da te štanjit nos, bo da mu je pol metra dug i da je intrigan kada pije ži maloga žmulja, bo mu već ne more nutar.

Inšoma še cuje i lipih i fanjških. Dežarmon da šu niki macji dali falša imena, kada šu žvan ure hodili kantajuć po šelu. A cuje še po ljudih, da je to bil mladi Matić i da, še je peljal pod pažuhu ži onu širokouštu od indovinela, ka ne noši parštena (čika Mate!), a drugi par da je bil lejitimo ži žabicu, — a treti par da je bil vlašteliu ži perkuhanu jajinu Devićevu. A ne cudin še ja drugin, bo ti žnaš da oni šami nehaju ža dobro ime; ma jena furbena nobiltad ka še nic pretendi i bi otela bit štimana, pak še poć v noći peljat ži fakini i lejitimanimi abreji? Meni se cini da je to šajeno kako hitat pod noge švu nobilitad, bo ki je edukan ne cini tako, bo bi ga civiltad morala ucit da bude pristojan i da nedava dežarmon falša imena. Parvi cigar ki jiden kupit ču ga pitat, da kakova je to nobiltad? Bo i ono ca je šal va Jambrožinu pišat ža niku šovrakuvertu ja mu nišan onako rekal, leh je on šal pridavat. A šada mi oci špadaju kada priden mej ljudi, bo te mišlit da šam ja izdajica, a ja šam bil Anžulo i prije i šada. Drago njin je da jih se štima že nobili, a kako nobili nećeju da še ponašaju leho kako najhuji fakini. Bo ko bimo hteli pašat jenoga po jenoga, ca bimo našli, ko ne da šu fakini? Ma pušmo ča da šu fakini, bo i fakini moru bit pravi, ko še pravi. Ma ca šu pak oni ki še najraje špijane? Pak bi još oteli bit štimani? Kada budu pravi, ćeju bit štimani, ma dokle budu vakovi će jih šaki pravi držat ža ono ca meritaju. Bo ca ni pravo?

Šada gren na mul vidit ca še no kara ona prikarpana nobiltad na financu, ka njoj krici: taži brijaga!

Barba Anžulo.

Dopisi.

Iz Ike. Bim vam bil još od nekoliko vremena neč pisal odavde, ma sam mislel, da će se nać kakova mudreja glavica, ka će to storit. Za pravo vam reć, ja kako stari mornar lagije manižam veslo nego pero, i to će te vi vaje po mojem pisme poznat; a morda nećete ga moć ni proslabikat.

V Iku se po nedeljah za podne zateče svake sorti gospodi, i to nam je drago, zač se lepeh krajcari prime, ma onakovoj gospode ka pridu va Iku da nas provukuju, bin rad sporučil, da neka ostanu roje doma, zač daj danas, daj jutra, bi se moglo dogodit da zgubimo strpljenje, a ki god bi mogal s krvavem noson doma. Tako nedelju, na 3. o. m. prišla vam je v Iku jedna klapa z Voloskega i va toj klape bili su neki impiegati od kasi a mejnjimi i Granparola. Kad su se malo napili, počel je Granparola kantat neku kanconetu: „Son Voloscan, sangue Italian“ i tako naprvo, a neki — mi se čini da su ga zvali Samica — i još neki drugi — su šekundevali. Nekeh od našeh su već bili počele ruki srbet, ma su ih drugi nagovarali, da neka miruju, i tako su gospoda ponesli celu kožu na Volosko. Ja nebin tega povedal, ma vidin kako Krstić va svojoj štrace na naši pošteni ljudi svakakovo blato hita, pak sam odlučil to va foj stavit, ako se budete dinjali ovo štampat.

Šijor Vončina morda zma ku besedu inglešku, i morda je čul kada on ingleški proverbij, ki govori, da na stakleni krov se nesme kamene hitat. Čaj pozabil kako su mu se ono pred tri leta brageši tresle od straha? Čaj pozabil kako mu sej za službu na kapice treslo, tako, da bi se bilo skoro dogodilo:

Son Voloscan,
E senza pan.

Opričan.

Iz Halublja. Gospodine uredniče molim vas, da bite za nas iz Halublja našli samo malo prostora u vašem „Narodnem Listu“ i uvrstili ovo par besed. Mi Halubljani, hvaleć Bogu nemamo ovde nikakove napasti. Ako bi ki zasel slabo seme mej naše dobre i mirne ljude, mi bismo ga znali na dobu izčupat ali izkorenit, da nebi imal ploda va našem mirnem kraja. Kad i kad samo dojde kakovo slabo zrno koga nam Tramuntana nanese iz jedne vasi imenom Breza. Nego ima i na Breze nekoliko poštenih i hvale vriednih ljudi, ali bi se ih lahko na prste prebrojilo. Onde se drže dogovori kod jednoga mačjega Sokola. On vam sede na sredinu a ta njegova mačja bratja oko njega, kako pilići oko kvoki. On vam prime debelu knjigu od neznam česa i kada vam pročita jednu stranicu onda počme gledat na okolo kako sova na bukovom panju.

Njegova slavna bratja sve mu odobre i reču, da pravo je, a brižno nezna ni kud je put va Hrastovu. Neki dan je učinil predlog, to jest za Brežansku lužinu, ku će njim od danas do 99 let ta njih Krstić dobit. A jedna ženka rekla je temu mačjemu Sokolu: „Aj po dan Božji, da ja nosim vaše brageše, bi već davno bilo finjeno“. Ta Sokol to vam je vidite glavica. On vam je bil već svega po malo, i urar, i kolar, i tisijar, i zidar, i klesar, i slikar. on je sve, samo za babicu nima diplomi, još treba da gre nekoliko puti u školu Krstiću, aš Krstić da se va tem jako dobro razume.

Iz Kaštelira. Molim vas gospodin urednik, da nam štampate ovo malo redaka. Tamo kod vas imate nekakove čeljadi, keh zovete mački, mi pak imamo kod nas i mački i miši. I to ću vam povedat kako delaju miši s mački ovdje u Kaštelira. Veliko je čudo da naši prodanci i sočali nisu još progledali, zač u Kaštelira imaju zrcalo i kako se još zove špigaj. A stari prodanac i agitator taljanske gospode je Barba Zaneto, to je špigaj, va ki se moru svi prodanci ugledat. Zaneto je bio najme jedanput dobar posjednik. On je bio dužan gospodi 8—9 mijari forinta i pak sve mu je propalo jer je bio dužan kod svakoga malo, a najviše kod poznatoga miša u Vižinadi. Kada su vidila talijanska gospoda i Vižinački miš, da Zanetu slabo gre, onda su navalili na njega, da im mora platiti dug koji im je dužan. Najprvo je navalio Vižinački miš, pak svi drugi. Tim su ga silili da prodade Bošku i kampanju itd. A jadan Zaneto odma je razglasio i vrga na prodaju svoju kmeštinu i prodade ju. Jedan naš čovjek htil je kupit jedan velik komad grunta. Zvali su perite da ga štimaju a štimali su dva mijara forinti, a žena od kupovca ni bila zadovoijna da muž toliko potroši. Po tim pasalo je skoro mjesec dana bez stalne pogodbe a Vižinački miš navaljuje sve to gore da mu Zaneto plati dug, i tako je brižan Zaneto najzad morao dat grunat, za mijar i pet sto manje nego je bilo štimano, a tu je miš mačka za 500

---

da skupa mole luzarij. A to ni nikakovo čudo ako je tako bilo, zač sve ča je na Voloskem boljega, lepšega i šestnejega, to je one večeri bilo na hrvatskem tance, kade je prvo bila tiskarna.

Kada je Kapo videl, kako je sve to tužno i žalosno, rekal je muzike, da neka fermà, pak je počel predikat, kako valja da budu svi Talijani složni, zač da on mora koliko prvo postat voloski podesta. I rekal je: Svi su dosada imeli pegulu, svi i — Patrijarka i on z „Palta“, a i moj prijatelj Puhović...“ — Prego, prego, prekinul ga je Puović, ja još nisam dal dimision. — A Kapo njemu: — I ta je lepa — on da ni dal dimision! — Puhović: — A ne da nisam. — Na to je skočil Grusterle, da ih miri. I rekal je: — Gospodine Puhović, oprostite, ma vi ćete morat dat dimision od podesti, zač mi smo svi dakordo za zibrat Kapu za podeštu. — Anci, mi smo već koletu storili, da mu se kupi jedna lepa poltrona, fudrana s plišom. Mi smo već tu paltronu i naručili.

A Puhović kako zvan sebe od jada: Naručite, naručite, ma gledajte, da se Kapi ne dogodi s poltronum, kako se je ono „Berke“ dogodilo zibelicum i s plenami.

Na to je prišal policaj, da ih pita, ki njim je dal permeš za tanac, i onput su se svi smirili, da poslušaju, kako se Kapo s policajom pravda. Za tem su još ostali neko vreme tamo, oteli su zatancat kadrilu, — ma sveh, ki su ju znali, ni bilo nego tri pari, falil je dunke jedan vizavi: Grizilo i „Berka“, ki nisu bili pozvani, zač valja da znate, da je i Grizilo ostal „in tromba“.

Noć je. Termuntana brije, kako svi vrazi. Velićeva kuća na „Crnikovice“ se je spraznila, a spraznila se je jako lahko. Poperdili su se već skoro svi vrnuli doma. Po ceste se nekako po malo vuču Kapu, Grusterle i lovranski Poperdilo. Ki ih ne bi poznal, pomislel bi, do su to inžinjeri, ki cestu mere za tranvaj letriko. A kada su prišli pred Poldovicu Pirija je počel njurgat, da kako će vraga pasat onuda tranvaj letriko, kada je i za njega uzka, to se zna cesta, a ne Poldovica, kako bi kigod mogal pomislet.

Lovranski Poprdilo je brizan cvokotal zubi i pokazival z rukami pred kafetariju i govoril: — Viste onde sam kumedijal z velocipedom, pak kada sam skočil na njega su mi brageži pukle i razparale su mi se. — Jumane, come me passa la arija skroze! Onputa je Grusterle rekal, da bi se dobro poć malo steplit onem tanekem va Peknjicu. A Kapo je odgovoril: — Ne, ne, homo raje spat, — da čuju kljukat, bi se mogle prestrašit i pomislet, ki zna, ki je, osobito ona lepa zbeletana nima brizna mira ni pokoja, zač se vavek boji, da te njoj jandarmi prit va kuću vizitat zlato . . . Dunke — bona notte!

Pol uri za tem te „sperance del partito talijan de Voloska“ hrhnjali su „a biondo Dio“ na svojeh više al manje mehkeh pošteljah.

Barba Tončić.

or. pomogal. Žalostno je kada miš mačka pomore. Ćete čut, gospodiu urednik, kako je pijeval naš Zaneto, dok su mu davala gospoda beči: „Majka Maru, rožice, spriko nora zvala, ju ne nu ni tra na naj“. A tra na naj je dočekal. Do godine 1894. je bil dobar posjednik, odmah treti Kaštelirac, a od godine 1891. je pak dočekal tra na naj.

Na prozoru ili oknu od Jegine butige va Kašteliru se vidi zabilježeno: „Prezzi fissi; ipak to je prava istina, da te oni „prezzi fissi“ biti komu god gusti. — Najprvo će oni „prezzi fissi“ biti gusti Pupetu.

Iz Buzetskoga krasa. Nakon napetog čekanja, izbori su svršeni, ako i svi Hrvati Istre nisu zadovoljni s istimi. Ipak Hrvati iz Lanišća, poput svojih Talijanaša, bit će doskora zadovoljni, jer onim talijanskim prodancem odmah će talijanska gospoda početi graditi cestu iz Lupoglava do Lanišća, a ne dalje ne, jer mi ostala sela neimamo ni jednog prodanog Talijana. Ali Bože mili! popitao sam se kod jednega našega čovjeka iz Lanisća, koji su to „bravi Talijani“ va tom selu, pa mi kaže: Ta prvi da je Zelenjak, koji da u nedilju pozivlje u svoj stan najžešće fakine, da se tamo igraju kod njega na karte da laglje lovi u mrežu. Drugi da je neki Lazar, kojemu trbuh crkva, a novac popi i fratri. Treti da je jedan mudrac koji da se svake godine riva na silu i nudja za župana, a osobito ovo lito, da je nudjao da će šenkat kravu zmlikom ako ga izaberu za župana, ali svejedno da će ju on muzt, a mleko da će srkat on i jedan sličan njemu tam preko potoka. Četvrti neki bucalo najveći propalica, koji da je zaigrao ovce janjce, i krampije, pa potučen od ženi ka ga je stjerala z kući, i on ajde trbuhom za kruhom u službu onoga koji mu je ovce dobio da pase svoje nekadanje ovce. Peti da je neki Krulja, koji da svaku drugu nedelju stresa z žepi sa dvima heleri samo da se kod onog starog propalice napije octa. Sesti da je neki raprežentante koji je pred nekoliko godina bio obć. zastupnik pa od jada da ga nisu učinili Kunžiljc.a daje bio skoro bacio si glavu preko drage, a kad se opametio odmah se prodao staromu propalici za samu bočicu octa. Sinovi od ovih, da su mačji tamburaši, a povrh tako ogromne kumpanije da imaju padrona od čitalnice gdje si dele onu žabu mačju. Tamo da se čita sve po šestnajst; a kako i nebi u onako krasnoj sobi? sve a moda nova, i to valja opisati, da budu i ostale čitalnice si pribavile potreboću a moda nova.

Mjesto stola imaju nakovalo, koje stoji u sried sobe a izgleda kao da je od vika; mjesto sjedala svaka tri jedan bat; mjesto peći jedan proškuljani meh; mesto okvira jednu pilu, mjesto zastave traversu od padrona. Soba krasno bojadisana sa dva svedra, jedno dlieto, jedne klešće i drugo tomu slično, a strop je sav na škulje a krov od mreže i to samo do pol sobe, a ona druga polovica tog mrežastog krova od mačje čitalnice je od velike razsvjete prid dvi godine izgorjeo, ali pošto je ta mačja čitalnica bila usjegurana kod banke Slavije, banka je odmah izplatila štetu od 12 forinti a krov je i danas kako onaj dan kad je izgorio. To da je „moda nova“ jer ta krov da njim služi puno po danu, da ih sunce grije, a po noći, da njim svjeti mjesec. Koliko zviezda se skroz krov vidi, onoliko Hrvata da će Marko predobit za svoju patriju, jer da ako nije velika kumpanija da nebi mogli sa bicikli tako brzo sotrti jaru i tučnjak po novoj cesti od Lanišća na Lupoglav. Berzo je marač pak će kako munjeni letit po novoj ceste.

Ča piše „teta Jambrožija“.

Najprvo daje „teta Jambrožija“ svim svojim dragim mačićem na znanje, da dojduće subote ne će „izlaziti“ zač da će Krstić u „interesu partida“ proputovat jedan del Istre. Mi nimamo niš proti temu, ako ne će „teta Jambrožija“ „izlaziti već svoji dni — ale nam je nekako čudno, da već samo zato ča je njiji ćaća odlučil poć malo na š p a n c i r, ona mora brižna doma ostat. To je jako čudno — nego mi se ne ćemo radi toga puno glavi razbijat — toliko manje, ča znamo da „teta Jambrožija“ već kako ženska glava mora imet barem jedanput na mesec i svoje d e b u l e c i . . . ale pak kapriciji, pak ostat po sile doma. Veće je čudo za nas, kuda je Krstić namislel poć ovu stajon — po ovem lede i snege, Nanke da mu gori, ter nanke da mu gori. Da se nisu morda po putu kade zaledile flike, ke ima dobit od Kampitella, pak on za bit bolje siguran, ni pet ni šest, nego ravno k staromu, da mu da, ča mu gre? Neka bude kako će, pustimo ga, neka gre za milijun tisuć tanekeh, i neka se vrati kada ga budem ja zval.

* * *

Va rubrike „sve u j o p a n snop“ Krstić prede po svoju. Njemu je na duše naš vrli Jenko iz Podgrada, on bi rad, da guveran razpnsti ono občinsko zastupstvo, a junta da imenuje njega, Krstića, za kumisara. U istinu ideja ni slaba. Guvernator Goes, ki nam je još i lepšeh opravil, mogal bi storit još i tu. Jedna više ili jedna manje i onako — nič ne dè . . . .

* * *

K r s t i ć a l b o k a t. A znate koga brani? Kega drugega ako ne duktora Konstantina. Konstantini da je sin onega „velega starca“ z Pazino i za to da mora postat podesta Voloski. Neznam, koliko su metar visoki starci va Pazina, ma kada bi svaki sin takovega „velega starca“ moral postat voloski podesta, to bi bilo za sigurno više podeštati nego raprežentanti. Ma ča nebi Krstić više puti bolje storil, da muči, nego da brblje, ča ne bi ni stalo ni leglo. I to ima obraza brbljat — jedan kakov takov pol tića pol miša, jedno pusto brbljalo, jedna „bandera de ogni vento“, kako da se ne spamećuje, kada je ono pred par let s porugom nazival „a f r i k a n s k e m i p r o s v j e t i t e l j i i Kalabrezkemi nespašenci onu „umetnu većinu u saboru“, kojoj je pripadal i otac i braća njegovega štićenika, njegovega benjamina Stoglava? Ča se ne spamećuje, ča je ono sve rigal proti toj „umjetnoj većini u saboru“, kojoj je bil more se reć kapo on njigov „veli starac“, ki da je po njegoveh sadašnjeh besedi živel za Istru. Lepa je to čast za jednega „velega starca“, kada ga uzim'ju u obranu albokati Krstićevega kalibra.

* * *

L e p i l j u d i. Dunke Krstić ne će da veruje da je pred nekoliko let nazad jedan od večeh mačak daval jednemu čoveku sto fjorini, da mu ubije vlastitog otca. I Krstić bi otel, da mu mi povedemo, ki je to, kako da ne zna, da je to poznato i vrebcem va Kastavšćine. Svakako je lepo od njega da se pred tolikim zločinom i sam škandalizal. A to će reć već puno, kada se jedan Krstić škandaliza .Figureve! — jedan Krstić.

K l o b u k i n a M a t u l j a h. Krstić se hvali, da je nedelju na 10. o. m. ostalo na Matuljah nekoliko klobuki, keh su Hrvati tamo pustili. Ćemo videt ča će pisat za on Stirnov cilindar, ki je pasanu nedelju tulikajše pul Mihotić ostal. Morda su ga već poslali v Rekn Šćôcetu, „in vendita de staro železo“.

* * *

I z G r u d e (D a l m a c i j a) činil si je Krstić napisat jedan list, va kem mu neki Sanković i drugovi pišu, da njim je jako žal, de je Krstić kod zadnjih izbori ostal i n t r o m b a, ma da se nadaju, da će se do tri leta „rešit r e b u š, koji je još zakopan“. Ala ste mi vi pravi rebuši švi skupa! A još je lepša ona, ča ju na kraje jeduoj pjesme (očuvaj nas Bog od onakoveh bedasteh pismi) pišu:

Vi Duhtore sad pišite
„Tetu Jambrožiju“ razširite
Kuda goda je moguće . . .

Pustite Sanković i kumpanija Krstića, će on benj i prez vas razširit „tetu Jambrožiju“, ale vi se čuvajte da vam ki papreni Dalmatinac za onakovo bedasto vaše pisanje ne razširi vaše zalupane tikve.

* * *

S tem još ni sve svršeno, još je toga ostalo, ma to ćemo pustit za drugi put.

Sada ljudi, ki će igrat na lot neka igra ovi lumeri: 3 dni za prevaru (prez oneh od dežištenci). 17 dni peržuna za peljanje s falšum kartam z Matulj v Reku i nazad i leta od none Jambrožije. Igrajte to na lot, pak ćete dobit terno secco.

A sada završimo va istinu. Va zadnjoj „tete Jambrožije“ ima i jedan „indovinello“, ki počimlje ovako:

Chi indovina questo
Riceve medalja d' oro zalo,
Chi ze quel tizio nero, che canta come
un gallo
E sona l' organone? . . .

To je lovranski Kukuma! Ala fora la medaja de oro zalo!

Barba Tončić.

Domaće viesti.

Osobna viest. Na 17. ovega meseca prišla je v Opatiju Njegova Visost Veliki Vojvoda Luksemburški s presvjetlom svojom Gospojom.

Isti dan prišal je v Opatiju i presvjetli Nadvojvoda Oto.

Mesopustni korso v Opatije. Na pustnu nedelju na 17. o. m. imel je bit v Opatije, kako već par let običaj korso od karoc. Buduć se je prijavilo samo deset karoc i buduć je bila prevelika „zima“ (možda bura va žepeh? op. sl.) odbor je odgodil korso na pol korizme. Neki od odbora je nedelju činil prit dva voza z Lipi za korso v Opatije. Lipljani su prišli nedelju z dvemi vozi dole, i prikazali se odboru, a ov njim je rekal da korza neće bit, da neka gredu slobodno doma, Oni su pitali neka njim se barem put plati, ma nijedan ni htel platit, a siromašni Lipljani morali su poć doma nakon ča su zgubili celi dan za badava.

Mi proti takovemu postupanju otvoreno protestiramo, i bimo preporučili stavnom odboru, da ima drugi put malo više obzira s našemi ljudi, zač neka nijedan ne misli da je nebogem našem ljudem prit i poć va Lipu onako lako, kako je nekim ovudnjim „gigerlom“ prošetat se od Ertla do Tirmana.

Goreća šuma. Nedelju na 17. o. m. jutro okol zore, opazil je občinski stražar z Voloskega Anton Podreka, da na Preluke na kastavskom komunalu zgora macela gori šuma od borić, ki su bili pred jedno petnajst let tamo posadjeni. Valje je šal iskat pomoć, pak je zajedno sa četiremi financijalnemi stražari i nekemi mladići z Voloskega počel gasit vatru. Nakon jedne ure težkega dela posrečilo njim se je obranit ostalu šumicu od ognja. Zgorelo je jedno 25 lepeh borić. Ki se spamećuje, kako je pred petnajst godin bil on komad pust i gol, veseljem gleda kako se je ono pošumilo. Zato nemore se nikako oprostiti onemu razbojniku, ki je tu šumicu važgal. I to ni za prvi put da se to dogadja, nego je ta šumica bila nekoliko puta važgana. Na ta način će se tu šumu ku se je z tolikom mukom zigojilo va malo vremena šundrat, ako ne bude oblast gledala i nastojala, da se krivci nadju i podepsajaju.

„Narodni List“ i Klanjci. Kako je naš „Narodni List“ puli našega naroda ljubljen vidimo iz tega, da samo va Klane ima 25 predplatniki, ki su već svoju predplatu platili. Nijedna vas Istre nema toliko predplatnika „Narodnega Lista“ koliko Klana. To je znak da su Klanjci najbolji domorodci i da su spoznali, da je „Narodni List“ za naš puk v Istre od vele potrebi. Domorodcem v Reke i po Istre preporučamo da zamu Klanjce za izgled, pak da nam ča više njih i ča prvo pošalju predplatu. Mi smo izdavanjem lista zeli na sebe velo i pretežko breme, zač moramo za list žrtvovat celo svoje slobodno vreme. Mi ćemo to breme rado podnašat, nego svi naši domorodci po celoj Istre moraju nas barem s predplatom pomoć, da budemo mogli trošak podnašat. Kemu stoji na sercu njegovo dobro i dobro našega puka v Istre, ta neka ne pozabi na „Narodni List“.

Kako da smo mej Talijanskemi banditi. Već smo va „Narodnem Liste“ pisali kako se je Krstić na 21. jenara o. l. va jednoj lovranskoj oštarije potukal s Franom Kalokira. Kad je Kalokira htel dat Krstiću ča mu je hodilo, skočili su Krstićevi pajdaši na Kalokiru i zvukli su ga va drugu kamaru. Krstić je pak na silu htel za njim da će ga tuć (Ki lepi duhtor). Gospodin Frane Bašan ki je onde bil videl je, da je Krstić imel boks v ruke (a, zato je imel toliko koraja! op. sl.) pak je rekal: vidite ljudi, Krstić ima boks v ruke, pak će kega još i ubit“. Na to se je oglasil Nino z Voloskega: „ne samo, da ima Krstić boks, nego ja imam i rivolver va žepe“. To je baš liepo! Va zadujem broje „Narodnega Lista“ smo čitali kako je Stirn na 3. o. m. pul Matulji na jednem tance stiletom pretil, sada doznamo da je Krstić pretil va Lovrane z boksom, Nino z rivorverom, dakle svi ti tići imaju i nose oružje, ko je zabranjeno i isto javno rabe i pokazuju, a oblast za to niš ne mari Ča smo već mej briganti va Abrucch, ki su vavek armani do zubi? Preporučamo oblasti da malo ove tiće na odgovornost pozove.

Otel ju je ubit. V noći od 7 na 8 ovega mjeseca dogodil se je vå Beče težki zločin. Neka Paula Kapoun, oženjena, ma od muža razdieljena, vozila se iz kafetarije va kojoj je služila, z jednem mladićem imenom Josip Hönigschmid va jednoj karoce doma. Po pute htel je ta mladić Paulu Kapouu poljubit a ona ni to dopustila pak se je mladić na to tako razjadil, da je znel revolver i počel je, kako munjen pucat va nesrećnu žensku. Ona je hitro odprla karocu i bežala je ča a mladić pucal je još jedanput za njom i zadel ju je va glavu. Za sreću ni rana težka i nadat se je, da ce ozdravit. Josip Hönigschmid je se odpeljal doma a drugi dan jutro dala ga je policija zapret. Mladić ta ima 21 leto i je od jako dobre familije.

Spomen na izbori za petu kuriju v Istre. Mi smo već više puti pisali kakove sleparije su Talijani v Istre delali u vreme izbori za petu kuriju. Najveće sleparije storili su pak va Pule va prvoj sekcije. Tu je pod krivim imenom glasovalo na stotine i stotine Talijani z Italije, tako da je i sami kapitanat va Pule poradi teh sleparij razvrgal izbor prve sekcije. Sada doznajemo putem nemškega foja „Der Süden ki se štampa va Beče lepeh stvar od teh izbori. Kada su Talijani naime doznali da je kapitanat uništil izbore prve sekcije va Pule skočili sa valje Rizzi, Kampitelli i Benatić va Trst Rinaldinu i prosili ga da ih pelje pred namjestnika grofa Goessa. Isti dan bil je kapitan Pulski pozvan k grofu Goessu radi teh izbori. Kapitan je povedel ke sleparije su se va Pule delale i bil je osvjedočil namjestnika da se izbori prve sekcije unište. Komać je puljski kapitan šal od namestnika ća, prišli su pred njega Talijani, Rizzi, Kampiteli i Benatić. Svi tri počeli su zaklinjat i prosit namestnika da neka da zapoved kapetanu puljskemu, da imaju izbori prve sekcije va Puli valjat. Namestnik ni htel od tega niš čut, zać da je se je preveć proti zakone delalo. Na to je stari Kampiteli kleknul pred namestnikom i rekal mu je: „ekcelenca, ako nam sada ne pomorete smo propali“. Istu večer telegrafal je Rizzi va Pul: „Sve je u redu“. I va istinu kapitanat Puljski je nazada potegnul dekret s kem su bili izbori va prvoj sekcije uništeni. Tako vidite, Talijani v Istre dobivaju.

Ne to nego tudjinca. Ponedeljak na 11. ovoga meseca bila je v Ićićeh občinska sjednica, va kojoj se imalo zibrat jednoga člana va komisijon od kuri. Naši keh je bilo 7, su oteli, da bude zibrau naš čovek g M. Zambelli, dočim je druga stran, 9 od njih, otela da se zbere nekega Quittu, tudjinca. Kad su naši videli, da je oneh, ki bi bili oteli zibrat Quittu više nego njih, zeli su klobuki i šli su van s podeštarije, i tako su zabranili da da ni bil zibran ni jedan. I pravo su storili. Ča će nam tudjinac? Ča je malo furešt va kumisijone od kuri? A koliko je naših? I još bi im naši ljudi oteli narinut jednega, premda imaju dosti svojeh ljudi, ki bi lepo i valjano braniti i čuvati njihovi interesi. Pametno bi i lepo bilo, da se pul ovakoveh prilikah pozabi na prokletu medjusobnu neslogu, pak da se složno bira čoveka, kega je je, samo da je čovek naše krvi. Toliko se je stavljalo na srdce onim zastupnikom veprinačke občine, ki se rado ponose, da su Slovinci i ki da su za starinu, opominjujuć ih da tu njihovu starinu jedan Qutta ne pozna, ni neće da ju pozna, on je tudjinac, i ako bude ča delal, to će delat za tudjince, a ne za domaće. Nego naši veprinački Kalabrezi i on njihov župan Anžulo oteli su na svu silu da bude zibran tudjinac Quitta. I va istinu tega se je čoveka zibralo danas na 21. o. mj. Tako vidite brane veprinački Kalabrezi svoju sta-

rinu! Mi ćemo se nato vrnut koliko prvo, a za sada dovikujemo onim, ki svoje gaze, a tuje uzdižu: Sram ih bilo Boga i ljudi!

Jenerał Stirn i kolonelo Vončina va Mihotićeh. Ta dva kalabrežka kampinna odputili su se za polne na Pust put Mihotić, i prvo svega su šli malo do feldmarešiala Slocarića, da se malo okrepe prvo nego te poć va gveru. I pokle su se puli Slocarića, dobrahno okrepili, šli su vanka i tu je Vončina raztegnul ruki z gora glavi i počel zijat: Eviva l' Istria italiana! A i druge bedastoće. Stirn se je obrnul proti našoj bandere i počel je rigat svaki smrad proti Hrvatom i pljuvat na nju. To su sve videli neki naši ljudi no su mirovali, oni su se lepo stisnuli puli Spinčića v oštarije, i onde su se mirno zabavljali baš kako prava braća medju sobom. Kad najedanput puknu pred vrati Spinčićeve oštarije dva tira od revolvera. Ljudi skoče na nogi. — Ča je to? Ki je? počeli su se va čude gledat jedan drugega. Skoro va isti hip, čul se je glas jenerala Stirna, ki je zijal z vani: — Dajte mi vanka Kundića — Kundića mi dajte vanka! Naši ljudi čine fintu da ne čuju i miruju kako janjci. Na to je Stirn s cilindrom na glave, šal nutar i zapjeval: — Nije Istra hrvatska — već je Istra talijanska!

Naši ljudi čine opet fintu kako da niš ne čuju. Za tem je šal va kuhinju i počel zijat: — Ala neka pride semo ki je dečko! Gospodar g. Spinčić mu je rekal: -- „Čuješ, već te ni bilo par let puli mane, pak ti ni trebalo ni danas prit, ako si namislel smutnju delat. Ma Stirn za to haje i ne haje, on je i napred vriščal nekakove bedastoće proti Hrvatom.

Neki je rekal, da Stirn ima revolver a Stirnova žena je rekla da ga nima njiji Jože, nego Ugo Vončina. Ljudi prestrašeni skočili su na Stirna da mu zamu oruzje, ako ga ima, i našli su mu va žepe jedan odprti nož.

Radi tega su se ljudi jako razjadili, pak su bome Stirna dobrahno a Ugota samo malo namlatili. Stirn je iz Mihotić hodeć šal doma a već jutro prišla je komision k Štirnu da ga presluša. Da je Ugo onako lišo pasal, more zahvalit gospodinu Matu Kundiću, ki ga je pred razjarenimi ljudi obranil. — Mi nećemo o tem sada više pisat zač je stvar pred sudom. Nego kada bude iztraga finila ćemo o tom više pisat, da se zna ki je kriv ki ni. Mi odsudjujemo svaku barufu, svako nasilje zač smo mi svi ljudi i po Bogu brati ma moramo spomenut da je Stirn skoro svaku nedelju, svaki blagdan hodil na Matulji i tamo provociral sve i svakoga z najgrdjemi besedami. Neka sude svi pametni ljudi ako je to lepo i pošteno.

Francik z Opatije. Je ki okole po naših mesteh, ki ni poznaval Francika z lirum, kega su neki zvali „Manda" a neki „Perda", dočim mu je pravo ime bilo Fran Dubrović! Ni njega nima više — danas ob 10 uri i pol našli su njegovo telo va more mej „vilom Augustom" i „Bellevue". Spočetka se je mislelo, da je po nesreče v more pal, ali sudbena komision, ka je prišla ovdje zapolne, da ga pregleda, obnašla je, da se je nebog človek sam utopil. Valja znat, da je ta siromak bil od vavek malo taknjen. Neka ga Bog pomiluje!

Teatar u Opatiji. Povoljni sud što smo ga pred nekoliko vremena zrekli o ovogodišnjoj kazališnoj družini, danas ne možemo nego da potrdimo, jer koliko u drami, toliko u opereti ona je sva ukupno pokazala upravo lepeh sposobnosti. No izmedju svih tih ističe je osobito g. Mondheim, bivši ravnatelj kazališta u Ljubljani. Kao „ritmajstor" u „trećem eskadronu" on se pokazao upravo nenadkriljiv, a isto tako i u operetama „der flotte Bursch" i „deset djevojaka a nijedan muž". O Otomaru Langu smo već do sada govorili, a nemožemo da i ovom zgodom ne pohvalimo toga izvrstnoga glumca, kojega već sama pojava na pozornici vabi smieh i vodi čovjeka u lahku razpoloživost duha. Od gospodja nam se osobito mili gospodjica Hella Inger, Hansi Viktor i Susi Kopmann. Jednom riečju kazalište kakvo se u našim prilikam ne može bolje ni pomisliti.

Zabava u Opatiji. Na dan pusta sabral se je lepi broj našega sveta va Opatijskoj „Zore" da malo potanca i da va veselje splaši pusta tamo od kuda je i prišal. Ni to bila zabava, kakove su one, ke daje naš „Lovor" — to je bilo učinjeno samo tako „za pasat vreme". Pak sa svem tem ni bilo slabo. Domaćega je sveta bilo prilično mnogo, a bilo bi i više, da nisu neki naši bili zapriečeni bolešću, ale pak žalošću, tako da nisu mogli prit. A da je va našoj „Zore" bilo na pust malo pusto, krivo je bilo malo i to, ča su isti večer bile va „Štefanije" neke pantomine, ke je delal Jelušić, Kiener i neki drugi kelneri.

Talijanski Galateo. Neki Šreiber na Voloskem je u nekakvoj rodbini s našim vrlim prijateljem, kapetanom Ninom Bačićem iz Ičić. Nas Nino dobar kako je, je tu svoju svojtu više puta k sebe pozval i počastil ju kako to da ume. Najzada su se i oni spametili, da bi mu trebe barem neč povrnut. I pozvali su ga neki dan k sebe na Volosko. Čim je naš Nino sel k stolu, počeli su mu govorit kontra nasemu dičnomu duhtoru Fabianiću. (Sada znamo odkuda je prišlo ono ča je „teta Jambrožija" zadnji put pisala protiv našega vrednega duhtora. Mi bimo se jako ponizili kad bimo onakovega čoveka kakov je duhtor Fabijanić branili proti jednem Krstiću. Op. Ured.) Gospodin Nino Bačić naravski ni mogal slušat tega i rekal je glasno i jasno, da ki pred njim ofenjuje duhtora Fabianića, da ofenjuje i njega, jer da on duhtora Fabianića pozna kako dobrega čoveka, vrednega prijatelja i vrstnoga liečnika, a ako on gleda da koristi svom hrvatskemu narodu, to mu služi samo na čast. Kada su ti „edukani signori" videli, da to ne takuje, onda su obrnuli na drugo. Počeli su svega govorit proti Hrvatom, i da su Hrvati ovo i da su Hrvati ono, tako da se najzada naš g. Nino stufal, zel klobuk i rekal, da on s takovemi fanatičnemi ljudi neće da ima nikakova posla — pak je šal vanka.

Vatra na Voloskom. U mesopustnoj noći, buknula je u Villi g. barona Schmidt u Voloskom vatra. Kako je vatra nastala nezna se još pravo. Škoda na kući i pokućtvu iznaša po prilike 20 tisuća kruna. Obširnije ćemo o tome pisat u budućem broju.

U more pala. Na pustni ponedeljak u jutro htela je jedna gospa poć z Voloskega va Opatiju z barkum. Kad je stupila va barku, barka je prevagnula i siromašna gospa se je zvrnula va more. Za sreću je onde bil vredni pilot od porta g. Josip Vičević, ki ju je spasil od sigurne smrti. Svaka hvala gosp. Josipu Vičeviću.

Kradja zlata na Voloskem. Pasanu šetemanu bilo je ukradeno nekoj Tereze Šilice va njenom stanu nekoliko zlata i to: jedan zlatni luštrin, jedan koral i još neke stvari od vrednosti. Tata se još ni našlo. Po svoj prilike te bit va tem prsti oneh gospodskeh tati, ki su već nekoliko puti slične stvari ukrali.

Matina i Jožina.

M. Kamo je šal Fritaja?

J. V Istru.

M. Po ča?

J. A po beči.

M. Ja ne zavidjam Talijanom, da su ga zeli na štumih.

J. Ni ja.

Priposlano.*)

Gosp. Barbalić Miku, butigiru va Baški.

Na 11 ovoga smo imeli udelat med nami račun; ja sam vas pred plovanom pitala, da mi daste potanki račun zač vam ča dugujem; to isto su vas i plovan pitali, a vi ste samo odgovarali, da vam gre 250 fiorini i drugo niš. Onda sam vas prizvala na občinu ma vi niste oteli prit, pak sam prišla ja k vam zi Štefanić Ivom umolinićem i zi Štefanićem Ivom balonićem, i pak toliko ja koliko oni smo vas pitali čisti i potanki račun od svega, a vi ga niste oteli dat, leho ste na jednoj hartici napisali da vam dugujem fior: 249·42 i da neka vam je platim. Ja sam vam je platila a računa pravoga nisam od vas dobila.

Na 13 ovoga je bil u vas moj muž da vas pita račun, a vi ste mu rekli da nimate vrimena za ga udelat da neka pride po njega na 17. On je prišal, ma računa koga ste mu bil obećal ni dobil, zač da ste rekli, da vi ste plaćen i da se vi negreste sada zaplitat, da ki ča jima dobro jima.

Sada vas ja pitam da mi odgovorite na ovo: je pravo potegnut beči a pravoga računa ne dat, da znam zač sam vam ča platila?

Dragabaška na 18 Februara 1901.

Derencinović Luce ž. Antona rodj. Juranić.

*) Za sadržaj gornjeg članka ne preuzima uredničtvo nikakove odgovornosti.

Uredničtvo.

I. istarska

radionica opanaka

Podpisani preporuča sl. p. n. občinstvu svoje bogato obskrbljeno skladište svake vrsti opanaka, koje rasprodaje na veliko. Naručbe po mjeri izvadjaju se točno i solidno.

Umjerene cene. Bez konkurencije.

Mirko Vukelić

VOLOSKO (Istra).

Tiskara V. Tomičić i dr., Opatija

kraj občinskoga trga

preporuča se za izradbu svih knjigotiskarskih radnja, kao:

posjetnica, listovnih papira, obvojaka,

zaručnih i vjenčanih karata, osmrtnica, jestvenika,

oglasa, pozivnica i programa.

Preuzima i veće naručbe kao knjige, brošure itd., koje obavlja kao i sve ostale radnje točno, brzo, ukusno i jeftino.

Vlastnik, izdavatelj i odgovorni urednik Dr. Ivan Pošćić.

Tiskara „V. Tomičić i dr." — Opatija.